

Vidal Riembau , Josep ; “ Pep Jai ”.

(El Vendrell, 25 d'octubre de 1917 – 4 de juliol de 1989)

Pagès, sindicalista i polític. Entusiasta, tenaç, honest i senzill, amb capacitat oratòria i de conversa fàcil, va destacar fonamentalment per la seva lluita en favor de la terra i la pagesia, tant per una qüestió de llibertat i justícia, com també per creure'ls pilars fonamentals de l'economia de Catalunya i d'Espanya. La seva doble condició de pagès i polític, el feren un personatge pont clau per a la vinculació de dos

món aliens.

De família camperola, anà compaginant les feines del camp amb els estudis primaris als “Hermanos Carmelitas” fins acabar l'educació obligatòria, data a partir de la qual es dedicà plenament a les obligacions agrícoles familiars. Des d'aleshores, la formació que rebé fou de caire esporàdic, com les classes d'esperanto a la Cooperativa Obrera del Vendrell, on conegué futurs companys de militància.

Les conviccions republicanes sostingudes fonamentalment per la seva mare i el seu oncle, Josep Rimbau, alimentaren el seu neguit polític des de ben jove i anaren cristal·litzant durant els anys trenta amb una incipient militància política. Conegué Andreu Nin en una visita llampec d'aquest al Vendrell, així com també Lluís Companys en motiu de la promoció de la Unió de Rabassaires. Ambdós personatges serien els seus polítics de referència. Ingressà el 1932 a les Joventuts del Bloc Obrer i Camperol de Joaquim Maurín, i seguint l'estela dels militants del BOC al Penedès, s'incorporà al POUM en el moment de la seva fundació, el 1935, en el Comitè Local de les Joventuts del POUM, on rebé una formació teòrica més sòlida.

Durant la guerra exercí primer com a Secretari d'Organització en el Comitè Local de les Milícies Antifeixistes i després com a sergent de la 29ª Divisió al Front d'Aragó, divisió integrada en la seva totalitat per pumistes, on farà amistat amb Fernández Jurado i Pané. Després d'un breu parèntesi arrel de la dissolució de la 29ª Divisió com a conseqüència dels Fets de Maig de 1937, tornà al front fins acabar la guerra. S'exilià durant un curt període de temps al camp de refugiats francès de Saint-Cyprien, i veient com la seva situació arran de l'ocupació nazi de França empitjorava, emprengué el seu retorn a Catalunya. Fou detingut, passant per distints camps de concentració, condemnes i batallons disciplinaris.

A punt d'acabar-se la Segona Guerra Mundial tornà al Vendrell on reprengué la seva ocupació agrícola i treballà clandestinament des del 1945 per a la creació de l'Aliança Nacional de Forces Democràtiques, un front unitari de múltiples formacions sindicals i polítiques unides per la lluita contra la dictadura franquista. De majoria pumista i tarragonina, acabà integrant-se com a grup organitzat de Tarragona a la xarxa nounada del Moviment Socialista de Catalunya (MSC). Arran d'una delació de la qual se'n salvà atzarosament, la seva militància féu un parèntesi que s'allargà durant tota la dècada dels cinquanta; aïllat i desvinculat de tota xarxa clandestina, se centrà sobretot en l'activitat social i cultural a la seva població, activitat que no abandonaria mai més, evitant tota implicació política directa en la resistència.

S'integrà aleshores a les activitats de "La Lira", una de les associacions vendrellenques més antigues, participant en actuacions corals i teatrals. També s'implicà en el grup casteller dels "Nens del Vendrell". Contràriament al que algunes veus semblaven donar a entendre, lluny d'actituds col·laboracionistes amb les autoritats locals, aquestes activitats lúdiques li serviren per anar estrenyent els llaços amb el seu entorn proper, així com poder esplaiar-se amb més llibertat en els únics espais associacionistes permesos. A més, la campanya de divulgació del món casteller en la que participà activament li serví com a plataforma de conscienciació social amb gent afí. Aquests temptejos

dugueren a finals dels cinquanta Joan Reventós a contactar amb en Jai i així restablir el contacte d'aquest amb el Moviment Socialista de Catalunya. Jai s'encarregà principalment de la reorganització del nucli tarragoní integrant-lo en la xarxa clandestina d'aquest moviment, juntament amb Jaume Casanovas i Fèlix Sogas.

És també en aquesta època quan entrà a treballar com a responsable executiu comercial i administratiu a la Cooperativa Agrícola del Vendrell, amb l'objectiu de redreçar-la i d'usar-la com a plataforma per difondre la necessitat d'una reforma integral del món camperol. La situació estratègica i nodal en el marc de la Cooperativa li permeté fer una diagnosi del món camperol que el dugué a iniciar una de les línies més fructíferes de la seva militància: treballar per la unió del món dispers i descoordinat de la pagesia, promocionant aquest aglutinament primer en el Front Pagès dels socialistes i culminant aquesta tasca amb la creació el 1974 de l'organització sindical Unió de Pagesos. Hi treballà activament fins a la seva elecció com a diputat el 1977 i hi seguí vinculat en segon terme al llarg de la seva vida, jugant sovint un rol de mediació i entesa entre la política i el món camperol i de representació d'aquest darrer en aquell primer.

En el vessant polític, la seva trajectòria anà configurant-se al costat de Joan Reventós: després dels primers contactes per reconstruir la cèl·lula del MSC a les terres del Vendrell, seguí treballant en les seves files en la tendència més radical quan aquest moviment s'escindí, però sempre amb un talant conciliador i promovent la convergència entre les diferents famílies i moviments socialistes. En aquest sentit, facilità el procés d'acostament que permeté la creació de Convergència Socialista de Catalunya (CSC) el 1974, i que donà lloc al Partit Socialista de Catalunya–Congrés el 1976. Finalment, també col·laborà en la creació del Partit dels Socialistes de Catalunya (PSC-PSOE) el 1978. L'aportació de Pep Jai a tot aquest procés no només fou de conciliació i de facilitació per a una entesa difícil entre forces històricament dividides, sinó que la seva participació en les files socialistes arrossegaren gran part de món

camperol sota aquestes sigles polítiques. Se li atribueix així part del fort arrelament del PSC en les comarques del Penedès, alhora com també la implantació de l'Assemblea de Catalunya al Penedès i al Garraf.

Participà en el conegut "Míting per la Llibertat", acte fundacional del PSC-Congrés, el 22 de juny de 1976, el primer autoritzat des del final de la guerra civil, on deixà palès el seu carisma i la seva passió per la democràcia i, alhora, per la justícia en el món camperol. Després de certs dubtes per la seva vinculació amb la Unió de Pagesos i el recel amb el que veia la transició, acceptà d'encapçalar les llistes de les primeres eleccions democràtiques per a la demarcació de Tarragona, tasca que féu que la dedicació al sindicat passés a un segon ordre, malgrat que mai es desvinculà del tot. Així, fou diputat per Tarragona en la legislatura constituent a l'empara de la candidatura "Socialistes per Catalunya", i tornà a ser elegit a la primera legislatura ja sota les sigles del PSC. Després fou senador per Tarragona. En ambdues cambres, tingué un rol rellevant en les comissions d'agricultura respectives, fent més properes les necessitats de la pagesia i erigint-se com un autèntic representant d'aquesta en la política. En aquest sentit defensà la necessitat d'unes lleis descentralitzades i adaptades a les particularitats del món pagès a cada Comunitat Autònoma, la modernització de les lleis d'arrendaments i de parceria, la igualació de les condicions laborals i de seguretat social entre els pagesos i la resta de treballadors, la modernització i tecnificació de les estructures del camp, la promoció del cooperativisme agrari per al control directe dels pagesos sobre la seva feina, la revisió de les lleis d'importació i exportació dels productes agraris, etc.

Deixà la política el 1986, any en què se li feu un emotiu homenatge per atorgar-li l'Escut d'or de la Vila, tant per la seva tasca cultural com per la seva lluita política i sindical. Morí a la seva ciutat natal el 4 de juliol de 1989.